

Явор Гърдев, театрален режисьор:

Обичам да се движа по две релси - в съзерцателния и в активния живот

Донка Христова

- Г-н Гърдев, участие-то Ви в симпозиум, посветен на изкуството днес, беше приятна изненада за почитателите на визуалните изкуства. Как се чувствате в ролята на теоретик, на културолог?

- За мен нито една от двете ми роли на практик или на теоретик не е крайно изявена, те винаги са вървели заедно. Тъкмо това е интересното, че аз постоянно се старая да се движа едновременно по двете релси - в съзерцателния и в активния жи-

вот, в практически и в теоретическия живот. По този начин съмнявам да събера опит и на базата на този опит теоретизирам. Тоест нищо, с което се занимавам, няма чисто теоретичен характер, то винаги е свързано с моята практика в изкуството.

- Говорите за събитие-дефицит в изкуството, когато всекидневно сме свидетели на нови из-

Явор
Гърдев

ложби, премиери, фестивали и какво ли още не...

- Въпросът не е количествен и не се отнася само до българската култура. Има огромна разлика между събитие (нещо, което се случва) и мероприятие (нещо, което се провежда). Събитийният дефицит може да съществува и в среда, която е изключително наситена на културни мероприятия, много малка част от които са събития. За мене събитието е нещо с особен статут. То не е нещо, което просто се провежда, а е нещо, което се случва рядко и за да се случи, са му необходи-

ми доста неща.

- Винаги ли сте категоричен кое е събитие и кое не?

- Не, никога не съм категоричен. Защото неща, които за някои нямат събитийен характер, за други могат да имат характер на изключително събитие. Пък и събитието е нещо, което в един момент може да ни отблъсне, а по-късно да се окаже, че е било много важно в живота ни.

- Има ли конфликт между медиите и хората, които правят изкуство?

- Конфликтът е голям. Но не защото медиите и хората, които правят изку-

ство, са във враждебни отношения, а защото именно събитийният дефицит ражда необходимост от симулативен сюжет. Ние, бидейки ошетен от събитийната част на собствения си живот, започваме да я симулираме чрез разкази. Тоест превръщаме медийността в поле на живота си. Според теорията за симулакрума на Жан Бодриар това, което ние разказваме като събитие, в много малка степен реферира реалността, в много по-голяма степен я произвежда.

- Чия е вината в този конфликт според Вас?

- Не мисля, че някоя от страните има вина, тъй като това не е процес, който зависи от медиите или от артистите. Той е над тях, той е процес, който така или иначе се случва. Важното е да бъде рефлектиран. Осъзнаването, че изнасяме сюжетите на нашия живот на медийно ниво, е нещо, което е нито български проблем, нито е проблем, който е между артисти и меди. Той е социален проблем, той е нещо, което подменя жизнената среда. Той се случва в голяма степен независимо от нашите усилия да го преодолеем.